

На халба видинска бира

Написано от ivailo
Сряда, 19 Март 2014 23:39

"...От кога се отвориха в България пивоварници, ечемикът за пиво започна да се търси твърде много... На проведения конкурс в София през 1896 год. с производителите на ечемика за пиво от цялата страна... втора награда получи Димо Паралезов от с. Чоркалина (дн. с. Калина), Видинска околия трета награда получи Ж. Димитров от Белоградчик ".

(Из наръчник по земеделие -1897 год.)

.....В края на века във Видинска околия е имало две бирени фабрики..."
(Из Алманах на България - 1893 год.)

Тези две любопитни съобщения, прочетени по страниците на оцелелите от миналото столетие* архиви предизвикаха оправдан интерес и оживени разговори за някогашната видинска бира.

От старите видински хроники научаваме, че в списъка на фабрикаджиите и търговците са посочени имената на двамата собственици Виктор Олингер и Хаджи Кръсто Митов. По-големи потребности относно съществуването на пивоварните фабрики срещаме в отпечатаното "Изложение за състоянието на Видинското окръжие през 1897-1898 г.", представено от видинския окръжен управител д-р Иван Златаров, отпечатано в обширна брошура в печатницата на Димитър Балев, 1898 г. Както е известно, във Видин е имало печатница още в първите години след Освобождението на България, печатани са вестници, списания и книги. Печатани са десетки отчетни доклади на Окръжния съвет, Общинския съвет, културните институции, обществените организации, училища, банки и т. н.

В раздел "Промисленост" пише: "При всичко, че се издаде закон за подпомагане на местната индустрия, за съжаление обаче не се забелязва никакво стремление към по-големи промишлени предприятия за произвеждане предмети, които до сега са се внасяли от други държави. Никакви наши нови заведения не се откриха през отчетната година. Нашето нехайство е дало възможност на мнозина чужденци да вземат в ръцете си по-важните промишлени предприятия и в един близък ден да ни заробят икономически. Бюрократизмът и партизанщината са предметите, в които прахосваме всичката си енергия, деятелност и хаби време."

Във Видин изключение правят само неколцина предприемчиви граждани като Ванко Джонов, Тома Лозанов и др., които с неуморен труд и доказана честна деятелност все повече усилват успеха във фабричната промисленост. Те отварят нови работни места и дават работа на селяните за производство на суровини за предприятията, вместо да се занимават с банкерство и лихварство. Потвърждение на горните факти намираме в Наръчник по земеделие - 1897 г., редактиран от Петко Лилов, родом от Кула, дългогодишен окръжен агроном и висш чиновник в Министерството на земеделието, завършил образованието си във Франция. Освен посочената по-горе публикация за получените втора и трета награда на конкурса за производители на ечемика от Видинско, през 1898 г. са публикувани таблици за промислеността във Видин и конкретно за пивоварните фабрики в с. Кошава на Виктор Олингер и Петър Христов и във Видин на Цоло Ангелов и сие и Йон Николов.

От мнозина възрастни видинлии съм слушал ласкави отзиви за баш майстора на кошовската бира Олингер. [Пивоварницата му се намирала в близост до Дунава](#), за да може да използва меката и пивка (не и сега) вода, а също и транспортирането на буретата, които са товарени в някогашните гемии. Произвежданата кошовска бира била една от най-качествените в страната. Тя конкурирала прочутото "Прошеково пиво". Фабриката му е работила интензивно предимно през горещите летни месеци и особено много по време на прочутия видински панаир. Когато на кея на видинското пристанище в града разтоварили стотиците масивни буренца, гледката ставала много привлекателна. От големите дървени плавателни съдове, наречени гемии, яки мъже с големи дървени колички с едно желязно колело бързо притичвали по тесните дъсчени мостчета и оттам натоварвали на големите яйки и талиги буретата с пенливата течност. Каруцарите набързо я разкарвали по калдъръмените улици към ресторантите, питейнопродавниците и хотелите "Нептун", "Европа", "Роял", "Сплендит" и "Поща". Най-много кошовска бира се

На халба видинска бира

Написано от ivailo
Сряда, 19 Март 2014 23:39

е консумирала в специализираното заведение "Кошавска среща" и в прохладния ресторант-градина "Франц Рада" в Калето.

// Голяма консумация на бира е имало по време на традиционния видински панаир, който започваше на 28 август и траеше десетина дни.

За кошавската бира можем да си припомним и от написаното в протоколите на спортните организации. В учредителния протокол за възстановяването на Видинското колоездачно дружеството от 30 март 1924 г. пише: "Група инициатори под ръководството на д-р Петър Симов се събраха в "Ломска бирария" и възстановиха отново съществуващото дружество".

Години наред в протоколите е записвано за събранията и срещите на видинските колоездачи в дружествения клуб "Роял" и дружествените срещи "на чаша бира" в кръчмата на с. Новоселци. Видинските футболисти след поредните "тренировки, приятелските и федеративни мачове се събирали на бира и кебапчета при бай Стефан, съдържател на бюфета на гарата.

Дейците на културата провеждали срещите си в бюфета на театър "Вида", дейците на БИАД - инженерите и архитектите - в ресторанта на хотел "Нептун" и там след някое събрание и заседание в протоколните книги е записано: "След изчерпване на всички точки от дневния ред, колегите се събраха в ресторанта на чаша бира".

Трябва да отбележим, че производството на пиво не е продължило дълго. Задушени от едрия капитал, малките фабрики не издържали. Машините и инвентарът били разпродадени на търг, за да погасят дълговете. Така във Видин престанал да съществува този отрасъл на хранително-вкусовата промишленост.

Преди години във Видин се направиха опити за производство на "видинска бира", оборудван бе цех за бутилиране. Пенливата течност се транспортираше с цистерни.

Но всичко това е в минало време. Днес нито от Кошава, нито от Видин, а отдалеч видинлии пият от стъклените и пластмасовите шишета "вносна" бира.

Христо Лишков - ИЗ СТАРИТЕ ВИДИНСКИ ХРОНИКИ